

4.10.2004

1122/4/04

Ratkaisija: Oikeusasiamies Riitta-Leena Paunio

Esittelijä: Esittelijäneuvos Lea Haapkylä

**VAKUUTUSYHTIÖLLE HUOMAUTUS PITKÄSTÄ KÄSITTELYAJASTA
PERHE-ELÄKE-ASIASSA**

1
KANTELU

A pyysi 22.4.2004 päivätyssä kirjeessään oikeusasiamiestä tutkimaan Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjolan menettelyä äitinsä B:n perhe-eläkeasiassa.

A:n isä kuoli lokakuussa 1999 - - - aiheuttamaan ammattitautiin. Hänen äitinsä jätti helmikuussa 2000 yhtiölle perhe-eläkehakemuksen, mutta yhtiö ei ollut kantelukirjeen kirjoittamisajankohtaan eli 22.4.2004 mennessä antanut asiassa päätöstä. A:n näkemyksen mukaan hakemuksen käsittelyaika oli ollut kohtuuttoman pitkä, minkä johdosta hän pyysi oikeusasiamiehen toimenpiteitä asiassa.

- - -

3
RATKAISU

Katson Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjolan menetelleen tapaturmavakuutuslaissa säädettyjen määräaikojen vastaisesti siinä, että B:n perhe-eläkehakemuksen käsittely oli kestänyt yli neljä vuotta.

Perustelen ratkaisuni seuraavasti.

3.1
Tapahtumat

A:n isän ammattitautiasia tuli vireille Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjolassa tammikuussa 1998. Korvausvelvollisuuden selvittämisen jälkeen yhtiö antoi ensimmäiset päätökset asiassa 7.4.1999. Päätöksen mukaan korvattavaksi ammattitaudiksi katsottiin - - -, jonka ilmenemispäivä oli 22.3.1994. Hänelle myönnettiin myös haittaraha haittaluokan 3 mukaisena.

Tieto A:n isän kuolemasta (24.10.1999) saapui yhtiölle kirjallisesti 17.2.2000. Päätös perhe-eläkkeen myöntämisestä annettiin 7.7.2004 sen jälkeen, kun eduskunnan oikeusasiamies oli pyytänyt asiasta selvitystä. B:lle myönnettiin tapaturmavakuutuslain 23 §:n mukainen perhe-eläke leskeneläkkeenä 25.10.1999 alkaen. Leskeneläke maksettiin työntekijäin eläkelain mukaisella indeksillä korotettuna. Hänelle myönnettiin myös tapaturmavakuutuslain 60 a

§:n 2 momentin mukaan korvauksen korotusta sen johdosta, että perhe-eläkkeen maksaminen oli viivästynyt.

Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola totesi antamassaan lausunnossa, että perhe-eläkeasian käsittely oli ollut yhtiössä täysin ala-arvoista. Tieto vahingoittuneen kuolemasta saapui yhtiölle 7.2.2000 ja asiakirjatietojen mukaan päätös perhe-eläkkeestä olisi ollut tehtävissä asianmukaisella käsittelyllä kolmen kuukauden kuluessa kuolintodistuksen saapumisesta. Selvityksessä todetaan lisäksi, että käsittelijän kirjeet kuolinpesälle eivät vastaa yhtiössä noudatettavia periaatteita kirjeenvaihdosta, vaan ne osoittavat käsittelijän ammattitaidottomuutta tämän asian käsittelyssä. Asiasta on lausunnon mukaan keskusteltu yhtiössä perusteellisesti ja vasta avoimien virheiden ja viiveiden pyrittäin eliminoidaan vastaisuudessa. Yhtiö pahoitteli suuresti asian käsittelyssä tapahtuneita virheitä ja viiveitä.

3.2

Kannanotto

Suomen perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi.

Tapaturmavakuutuslain 41 a §:n mukaan työtapaturmaa koskevan hakemuksen tai ilmoituksen saatuaan vakuutuslaitoksen on huolehdittava siitä, että kaikki korvauksen ratkaisua varten tarvittavat asiakirjat mahdollisimman nopeasti on sillä käytettävissä. Saman lain 41 b §:n mukaan vakuutuslaitoksen on annettava korvausasiassa päätös viipymättä ja viimeistään kolmen kuukauden kuluessa saatuaan laissa erikseen määritellyt selvitykset.

Ammattitautilain 3 §:n mukaan korvausvelvollisuudesta, korvauksesta ja korvausasioiden käsittelystä on voimassa, mitä tapaturmavakuutuslaissa on säädetty.

Viranomaisten ja julkista tehtäviä hoitavien – myös tapaturmavakuutuslain ja ammattitautilain mukaista ratkaisutoimintaa hoitavien yhtiöiden – on noudatettava lakia ja täytettävä velvollisuutensa. Tapaturmavakuutuslain mukaan vakuutuslaitoksen on annettava korvausasiassa päätös viipymättä ja viimeistään kolmen kuukauden kuluessa (vuoden kuluessa, jos on kysymys leskeneläkkeen tulosovituksista). B:n perhe-eläkeasian käsittely ei ole Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjolassa tapahtunut perusoikeutena perustuslaissa turvatulla tavoin tapaturmavakuutuslaissa säädettyssä määräajassa.

3.3

Toimenpiteet

Eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 10 §:n mukaan huomautan Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjolaan lainvastaisesta menettelystä.